

Til medlemmer i Stortingets finanskomité

Bodø/Oslo, 19. mai 2026

Høring om revidert nasjonalbudsjett 2026 – høringsinnspill fra PBL: Private barnehager må få dekket dokumenterte pensjonskostnader

PBL ber Stortinget bruke behandlingen av revidert nasjonalbudsjett 2026 til å sikre reell oppfølging av Stortingets egne vedtak om finansiering av private barnehagers pensjonskostnader.

PBL ber finanskomiteen:

- øke bevilgningene til kommunene slik at private barnehager får finansiert dokumenterte pensjonskostnader i 2026
- styrke den nye søknadsordningen for dekning av høye pensjonskostnader
- sikre at ordningen faktisk gir dekning av dokumenterte pensjonsutgifter, inkludert nye og varige AFP-kostnader fra 2026, slik Stortinget tidligere har vedtatt
- fjerne eller justere ordningens begrensninger som fører til systematisk underfinansiering

Regjeringen følger ikke opp Stortingets vedtak

Det foreligger nå tre tydelige stortingsvedtak om at private barnehager skal få en søknadsordning som gir dekning av dokumenterte pensjonskostnader.

Likevel har regjeringen valgt å innføre en ordning som fortsatt innebærer omfattende og systematisk underfinansiering av private barnehagers pensjonsutgifter.

Dagens ordning innebærer at private barnehager alltid selv må dekke de første fem prosentene av underdekningen, at ingen barnehager noen gang vil få finansiert kostnader som overskrider taket på 13 prosent og at barnehagen må være underfinansiert over tre år samlet for å kunne søke.

Resultatet er at flertallet av de private barnehagene fortsatt må finansiere tariff-avtalte pensjonsforpliktelser med midler som burde vært brukt på å styrke tilbudet til barna.

Dette er i strid med intensjonene i:

- barnehageforliket fra 2025
- Stortingets vedtak, både i oktober 2025 og mars 2026
- og de klare forutsetningene som lå til grunn da tariffpartene våren 2025 inngikk avtale om ny AFP i PBL-området.

Finansieringsbehovet er dokumentert

PBLs beregninger, basert på regnskapstall fra 2024 og oppjustert til 2026-nivå, viser at det samlede finansieringsbehovet knyttet til pensjon og AFP fra 2026 er på 682 millioner kroner.

Dette er ikke et uttrykk for økt fortjeneste eller særfordeler til private aktører.

Det handler om å finansiere tariffestede pensjonsordninger, inkludert kostnadene til ny og gammel AFP. Kommunale barnehager får dekket sine faktiske pensjonskostnader fullt ut, alltid. Det samme må gjelde ansatte i private barnehager.

PBL minner om at private barnehager uansett vil ha systematisk lavere kostnader til pensjon for ansatte enn kostnadene som gjelder for kommunale barnehager. Dette selv om ordningene for de

ansatte i private barnehager fullt ut er konkurransedyktige med det som gjelder for ansatte i kommunale barnehager.

PBL registrerer at Finansdepartementet i Prop. 96 S (2025-2026) hevder at tilpasninger fra private barnehagers side kan påføre kommunene merkostnader på to-tre milliarder kroner. PBL mener departementets tall er helt urealistiske. Private barnehager kan ikke velge å gå inn i offentlige pensjonsordninger og har ingen muligheter til å pådra seg pensjonskostnader over tid som har samme nivå som de offentlige pensjonsordningene.

En svekkelse av trepartssamarbeidet

Private barnehager er en del av et organisert og tariffbundet arbeidsliv. Mer enn 95 prosent av ansatte i private barnehager er omfattet av tariffavtale med pensjon og AFP.

Når staten ikke finansierer kostnadene som følger av disse ordningene, i en offentlig finansiert og regulert sektor der kommunale tilskudd og foreldrebetaling er barnehagenes eneste inntektskilder, så svekker det hele grunnlaget for trepartssamarbeidet i sektoren.

Det er svært alvorlig dersom private barnehager må velge mellom å redusere pensjonsvilkår for ansatte eller å avvikle gode barnehagetilbud.

Stortinget bør merke seg at det er en samlet arbeidsgiver- og arbeidstakerside som står sammen i vår kritikk av regjeringen og dagens søknadsordning - og at vi sammen krever forbedringer.

Fire av ti private barnehager går allerede med underskudd

Underfinansiering av pensjon er allerede en viktig årsak til den økonomiske krisen i sektoren.

I dag er situasjonen at:

- 8 av 10 PBL-barnehager høyere pensjonskostnader enn det som dekkes gjennom tilskuddet,
- 4 av 10 private barnehager går med underskudd
- Økonomien i sektoren er i fritt fall, med gjennomsnittlige driftsmarginer faretruende nær 0.

Den nye ordningen vil, slik den nå er utformet, føre til at enda flere barnehager blir underfinansiert. Dette skjer samtidig som sektoren opplever:

- økte lønns- og pensjonskostnader,
- økende AFP-forpliktelser,
- svært begrenset økonomisk handlingsrom,
- og dype utfordringer med å rekruttere og beholde gode folk i bransjen.

PBL ber Stortinget handle i RNB

PBL ber finanskomiteen sørge for at revidert nasjonalbudsjett 2026 inneholder:

- økte bevilgninger til kommunene for dekning av private barnehagers dokumenterte pensjonskostnader,
- nødvendige midler til finansiering av AFP fra 2026,
- og endringer i søknadsordningen som sikrer reell og forutsigbar kostnadsdekning.

Stortinget har allerede slått fast prinsippet: Private barnehager skal få dekket dokumenterte pensjonskostnader. Nå må dette også følges opp økonomisk.

PBL er Norges største interesse- og arbeidsgiverorganisasjon for private barnehager. PBL har 1.700 medlemsbarnehager med rundt 30.000 ansatte i mer enn 200 kommuner.